

Briselē, 2026. gada 16. oktobrī
(OR. en)

14016/1/26
REV 1

Starpiestāžu lieta:
2026/0203 (COD)

ENER 626
FISC 330
ECOFIN 1265
CODEC 1839

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	12071/26
Temats:	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2019/943 attiecībā uz elektroenerģijas rēķinu pielāgošanu nākotnes vajadzībām Savienībā, samazinot sistēmas izmaksas un veicinot elektrifikāciju un digitalizāciju – politikas debates

Gatavojoties Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padomes sanāksmei 2026. gada 29. oktobrī, pielikumā ir pievienota prezidentvalsts sagatavota informatīva piezīme par minēto priekšlikumu.

POLITIKAS DEBATES PAR PRIEKŠLIKUMU ATTIECĪBĀ UZ TĪKLA MAKSĀM

Eiropadomes 2026. gada 19. marta secinājumos Komisija tika aicināta steidzami nākt klajā ar mērķtiecīgiem pasākumiem attiecībā uz visiem elektroenerģijas cenu komponentiem ¹. Viens no Komisijas ierosinātajiem reakcijas pasākumiem ir priekšlikums regulai par tīkla maksām ².

Priekšlikuma par tīkla maksām mērķis ir papildināt elektrotīklu paketi, stiprinot tīkla tarifu izstrādi, lai labāk stimulētu tīkla infrastruktūras rentablu izmantošanu. Turklāt tas ietver pasākumus viedo tīklu, viedo skaitītāju, tīkla datu apmaiņas, tīkla pieslēguma prioritāšu noteikšanas un elektroenerģijas nodokļu atbalstam. Paredzams, ka katrs no šiem pasākumiem nodrošinās efektivitātes pieaugumu un izmaksu ietaupījumus Eiropas iedzīvotājiem un uzņēmumiem.

Kopš tīkla maksu priekšlikuma publicēšanas prezidentvalsts ir virzījusi uz priekšu priekšlikuma rūpīgu izskatīšanu Enerģētikas jautājumu darba grupā. Prezidentvalsts ir sagatavojusi divus pārskatītus kompromisa tekstus, kuri balstās uz komentāriem, kas saņemti no dalībvalstīm. Tiek lūgts ministru viedoklis, īpašu uzmanību pievēršot jautājumiem par tarifu izstrādi un elektroenerģijas nodokļiem.

1. Tarifu izstrāde

Tīkla maksu priekšlikuma galvenais mērķis ir stiprināt esošos tarifu izstrādes principus, jo īpaši saistībā ar efektivitātes stimulu īstenošanu, piemēram, atrašanās vietas un lietošanas laika cenu signālu ieviešanu valsts tarifu izstrādē.

Turklāt, lai nodrošinātu lielāku pārredzamību attiecībā uz tarifu izstrādi un uzlabotu salīdzināmību starp dalībvalstīm, Komisija ierosināja kopēju tarifu struktūru, lai varētu saskaņot tarifu metodiku.

¹ EUCO 1/26.

² Dok. 12071/26.

Jautājums ministriem:

1. jautājums *Kā mēs varam uzlabot sistēmai draudzīgu tarifu izstrādes principu īstenošanu un nodrošināt to pārredzamu un konsekventu piemērošanu visās dalībvalstīs?*

2. Elektroenerģijas nodokļi

Lai izvairītos no tā dēvētā “ūdensgultas efekta”, kad ar izmaiņām nodokļu politikā, iespējams, tiktu kompensēts efektivitātes pieaugums, ko radītu uzlabota tīkla maksas izstrāde, Komisija ierosināja vairākus papildu nodokļu pasākumus:

- i) dalībvalstīm jāpieņem elektroenerģijai labvēlīga nodokļu sistēma;
- ii) dalībvalstīm jāpiemēro elektroenerģijas akcīzes nodokļi, kas ir mazāki par dabasgāzes akcīzes nodokļiem vai vienādi ar tiem; un
- iii) elektroenerģija, ko piegādā energoietilpīgiem uzņēmumiem, kā definēts Enerģijas nodokļu direktīvā, ir jāuzskata par atbilstīgu attiecīgajiem minētās direktīvas vides nosacījumiem, kas ļauj dalībvalstij noteikt likmju samazinājumus vai nulles likmes akcīzes nodokli šādai elektroenerģijai.

Izskatot tiesību akta priekšlikumu tehniskā līmenī, daudzas dalībvalstis kopumā pauda atbalstu mērķim stimulēt elektrifikāciju. Tomēr daudzas dalībvalstis kā uz principu norādīja – tās uzskata, ka šim noteikumam, kam nepieciešams vienprātīgs lēmums, ir piemērots LESD 113. pantā noteiktais nodokļu jomas juridiskais pamats.

Jautājums ministriem:

2. jautājums Ņemot vērā mērķi stimulēt elektrifikāciju, ministri tiek aicināti paust viedokli par šajā tiesību akta priekšlikumā ierosinātajiem nodokļu jomas elementiem.